

Hodnocení bakalářské práce Veroniky Půtové Milan Kundera jako esejista, polemik a glosátor.

Jako cíl práce se autorka rozhodla představit aktivity autora, který jistou část svých textů zaměřil polemicky a nejen reflektoval, ale též spoluutvářel kulturně politické dění v Československu od poloviny 50. let prakticky do konce následujícího desetiletí (od „sporů dědických“ po tvrdé střetnutí s V. Havlem v r. 1968 / 69). Po své emigraci r. 1975 se stal významnou osobností i kultury evropské a jako „praktikující teoretik“ získal přední pozici nejen coby romanopisec, ale svými eseji též inicioval řadu polemik týkajících se jak situace a osudů Čechoslováků, kteří po r. 1989 museli opustit svou vlast, tak také jako účastník diskusí dotýkajících se minulosti i přítomnosti evropské kultury (nejen literatury).

V centru první části práce („polemické“) je především málo známá ostrá výměna názorů Kundera vs. Havel z let 1968 – 1969, málo známá, jakkoliv ji Havel zpřístupnil v knize svých textů *O lidskou identitu*, z důvodů neznámých však bez její „koruny“, třetího dílu, jímž je Kunderova pádná replika na Havlovu předchozí reakci (1. Český úděl, 2. Český úděl?, 3. Radikalismus a exhibicionismus). Autorka polemiku opatrně označuje jako „spor dvou českých intelektuálů“ a dvou samostatných a zcela odlišných, nicméně také zcela svéprávných pohledů na posrpnové klima v ČSSR, v této části je věnována pozornost ještě konfliktnímu vystoupení M. Kundery na IV. sjezdu SČSS v červnu 1967. Spor i projev autorka komentuje, formuluje svůj, ale ku prospěchu věci nehodnotí neznajíc všechny zásadní průvodní okolnosti.

V části druhé je pozornost věnována Kunderovým esejům (vydaným v polistopadové ČR), shrnujícím ve třech miniknižkách některé z jeho studií publikovaných ve Francii (*Le rideau*, *Une rencontre*, *L'Art du roman*) a týkajících se „velkých“ i „menších“ literatur evropských (Cervantes, Flaubert, Stendhal, Musil, Broch, Kafka, Gombrowicz), jejich inspirací filozofy 18. až 20. století, i hudby (L. Janáček). Jakkoliv se jedná toliko o výběr (nebo výbor) z Kunderových úvah, je autorkou pochopen i prezentován jak jako Evropan (či lépe Středoevropan), tak jako autor, v jehož textech (tj. i beletristických) může informovaný a poučený čtenář nacházet syntézu evropského smýšlení i evropské kultury posledních století. Jakkoliv je neštěstím, že není umožněno čtenáři vnímat Kunderovo dílo jako celek (některé romány a eseje nebyly dosud přeloženy nebo vydány), prokazuje autorka v práci schopnost

v rozsáhlých – byť toliko „útržcích“ Kunderových textů se obdivuhodně orientovat a o nich uvažovat.

V závěrečné části práce je pozornost věnována užití a funkci esejistických prvků při interpretaci románu Nesnesitelná lehkost bytí. Analýzou jednotlivých kapitol a jejich částí pak završuje autorka logicky svůj text předchozí: suma informací, poznatků, vědomostí jí posloužila k vlastnímu výkladu postaveném na postavách symbolizujících jisté principy lidské, občanské, národnostní, filosofické, i na užití „termínů“, jejichž prostřednictvím Kundera pojmenovává některé aktuální společenské atributy: lehkost, tíha, kýč, národ, svoboda, náhoda, touha po lásce i obava z lásky.

Práce je napsána kultivovaně, fundovaně, se značným zaujetím a v úsilí pronikat hlouběji k „záhadám“ Kunderových textů. Doporučuji ji k obhajobě a navrhuji klasifikovat jako výbornou.

V Plzni 22. 5. 2012

Jiří Staněk

